Ե. ՏԱՐԻ ԹԻԻ 1429 — ԻԶՄԻՐ 13|26 ԱՊՐԻԼ 1914 — ԿԻՐԱԿԻ

طاشينك

ارمنيجه يومى سياسى غزته

صاحب امتياز: هرائر صاموريان – مدير

"TACHINK,,
JOURNAL ARMÉNIEN
QUOTIDIEN
SMYRNE

Directeur - Rédacteur en chef
H. MAMOURIAN

10 ՓԱՐԱ

ԴԱՇԻՆՔ

ՕՐԱԹԵՐԹ
ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

	ՏՐԿ.	ՎԵՑ.	ԵՒ.
ԻԶՄԻՐ	80	40	20
ՊՕԼԻՍ ԵՒ ԳԱՒԱՌ	80	40	
ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆ	25	12	Ֆր.

Չհրատարակուած ծեռագիրք եւ չեն տրուիր

ՏՆՕՐԷՆ - ԽՄԲԱԳՐԱՊԵՏ
Հ. ՄԱՄՈՒՐԵԱՆ

10 ՓԱՐԱ

Մամուրեանի Յուշարձանին Առջեւ

ԴԱՄԲԱՆԱԿԱՆ ԳԵՐ. Տ. ՄԱՏԹԷՈՍ ԵՊԻՍԿՈՊՈՍԻ

ՍԻՐԵԱՑ ԶԻՄԱՍՏՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ՅԱՐԳԵՑԱԻ

Իմաստնագոյնին այս խօսքը որո՛ն արդեօք կարելի է լաւագոյն կերպով պատշաճեցնել, քան անոր, որու յուշարձանին բացման-հանդէսը կատարելու խնդուած ենք հոս։

Կեանքի իմաստութիւնը չի կայանար, ոչ տոկոսներու կոյտեր դիզելուն, ոչ ալ մտաւոր գերազանց զարգացումի մը արհաւիրքն մէջ, իմաստունն այն է որ գիտցած է ինքզինքին օգտակար կեանք մը ապահովել, օգտակար ըլլալու համար իր նմանիներուն ու ի՞նչ կ'արժէ այն մեծահարուստը որ իր ոսկիներուն խղճալի պահապանն է միայն։ Ի՞նչ արժէք ունի այն մեծահմուտն, որ իր նոյ իմն քաղաքակրթագոյց, ինքզինքին կը պահէ գիտցածն ու սորվածը, առանց ուրիշին որևէ բաժին հանելու։

Մատթէոս Մամուրեան համեստ, այլ ազնիւ ընտանիքի զաւակ, լոկ իր անձնական արժանիքներով, կրցած է շատ կանուխէն մտաւորական բարձրագոյն ոլորտները ու իր նմանիներուն բերել օգտակարութեան մեծագոյն բաժինը։ Մամուրեան գիտցած է ըլլալ կեանքի իմաստունը, անոր համար ահա այսօրուան այս մեծ ու ընդհանուր յարգանքը։

Նախորդ առաւոտներ, իբր զինքն աւելի մօտէն ճանչցողներ, գեղեցիկ ու զգայուն կերպով ի վեր հանեցին անոր կեանքն ու գործը։ Ես չեմ ուզեր կրկնութիւններ ընել, մանրամասնութիւններու մէջ մտնելով, մանաւանդ որ զինքն անձամբ ճանչնալու բախտաւորութիւնն ալ ունեցած չեմ։ Բայց կուզեմ այդ հոյակապ կեանքն իր լայնագոյն գիծերուն մէջ անգամ մը ևս պատկերացնել, քանզի կեանքի պահելու համար մեր մէջ իմաստութեան տոյն դասը որուն խտացեալ մարմնացումը ու ներկայացեալ դասախօսը եղաւ ան մինչև իր վերջին չունչը։

Դէտ պատանեակ, կը գտնէք զինքը, գպրոցական գրասեղաններուն վրայ։ Յայտնապէս սովորական տղայ մը չէ։ Արտասովոր իմացականութիւն մը կ'արտացոլայ իր աչքերէն։ Մինչ իր շուրջ բարեկիցներու ու հարուստներու զաւակներ ոչ մէկ ուշադրութիւն չեն հրաւիրեր, ամենուն աչքը Մամուրեանի վրայ է ու ամեն ոք կը գուշակէ թէ այս մանուկ հոգիին մէջ մեծ մարդ մը կայ պահուած։ Իր կանխահաս իմացականութիւնը կոկելու, կերտելու համար, կ'յաջողի ինքզինք ընդունիլ տալ Բարիզի Մուրատեան վարժարանը, ուր կը գտնէք զինքը միշտ առաջին կարգերու վրայ։ Մուրատեան վարժարանի շրջանը փայլուն կերպով աւարտելէ վերջ, կը վերադառնայ իր ծննդավայրը ուր պահ մը կը կոչուի Ազգային Գարիբարքարանի դիւանապետութեան պաշտօնին ուր կը փայլեցնէ իր վարչական կարողութիւնները, կազմելով ու կառնառուորելով հնամեայ դիւաններն ու հակառակ կարճ պաշտօնավարութեան, թարդ կը թողու յարգուած ու անմոռաց յիշատակ մը։ Կրկին իր ծննդավայրը դարձին է որ կ'սկսի իր բուն ու տևական գործը։ Մեսրոպեանի տեսչութեամբ ու կարևոր ճիւղերու ուսուցչութեամբ կը պատրաստէ սերունդներ, իսկ իր «Արևելեան Մամուլ»ով ու բազմաթիւ երկասիրութիւններով ու թարգմանութիւններով կը դաստիարակէ գրեթէ ամբողջ իր ժամանակիցները։

Գաղափարներն ընտիր ու վսեմ են, լեզուն ճոխ ու յստակ, ոճը ջինջ և մաքուր իր նկարագրին պէս. կը գտնուի՞ արդեօք մէկը որ իրմէ բան մը կարդացած ու բան մը սորված չըլլայ։ Ըսուած է որ մեծ մարդիկ ազգութիւն ու հայրենիք չունին։ Բայց որքա՜ն հպարտ պէտք է զգայ ինքզինք ազգ մը, կամ քաղաք մը, որ մեծ մարդու մը ծննդավայրն ըլլայ։ Իզմիրցին ամէն իրաւունք ունի հպարտ ըլլալու իր Մամուրեանով, որ դարուս ամէնէն մեծ հայերէն մէկն է, իր կեանքով ու գործերով։ Որքան մեծ մարդ և հանրային գործիչ, նոյնքան ալ խանդագորով ամուսին ու պատուական հայր եղաւ ու ես ապաժաման ցաւակցութիւններս յայտնել փութալով, չեմ քաշուիր նաև չնորհաւորելէ զիրենք, որ ամանկ ամուսին մը ու ասանկ ծնող մը ունենալու բախտն ունեցեր են։

Ինչ առաջ ցաւ յայտնուեցաւ որ այս յուշարձանը հանգուցեալին մահուանէն տասնեակ մը տարիներ վերջ միայն կանգնուեցաւ ու ըսուեցաւ թէ մարգարէն իր քաղաքին մէջ պատիւ չունի։ Թոյլ տուէք որ անձնասիրական զգացումով, իմ մասիս ուրախութիւն յայտնեմ այս ակամայ յապաղումին համար, քանի որ այդ կերպով, ինձ վերապահուած եղաւ, այս օրուան այս մեծաշուք սգահանդէսին նախագահելու պատիւը։ Իսկ իմ օրհնեալ ժողովուրդս հոս իր յոգնախռուն ներկայութեամբ անգամ մը ևս հաստատեց թէ ինք ատակ է ամէն ազնիւ զգացմանց ու թէ գիտէ պատուել ու յարգել նոյն իսկ իր քաղաքին մարգարէն, եթէ ան ճշմարտապէս մեծ մարդ մըն է, որպիսին էր Մամուրեան։

Օրհնեալ ըլլայ իր յիշատակը։ Թո՛ղ այս յուշարձանը կենդանի յիշատակարան մը ըլլայ, ու թող այս չրթունքները առ յաւէտ բարբառին մեզ՝ իմաստութեան բանը։

Երկնային մխիթարութիւն իր սգաւոր այրիին ու զաւակաց։ Հանգիստ ոսկերոտեաց ու կեանք յաւիտենական։

ՀԱՑԵԼԻԻՆ ՄԷՋ

Կիլիկիոյ մէջ երկրագործական վարժարան մը հիմնելու համար եգիպտահայու մը փառաւոր նուէրը տաս հազար ոսկիի կարդացինք, բայց չկարդացինք կարծեմ թէ նոյն այդ մեծանձն նուիրատուն այդ պատկառելի գումարէն զատ տարեկան եկամուտ մըն ալ պիտի հատատէ վարժարանին հիմնարկութենէն յետոյ։

Պօլսահայ բոլոր թերթերը արձագանգն եղան այս չատ մխիթարիչ լուրին, ամենքն զանազան յօդուածներ նուիրեցին այս մասին և ընդհանուր հետաքրքրութիւն մը կայ իմանալու այդ ճոխ նուիրատուութիւնն ընդոգին անունը, որ անշուշտ հրապարակ պիտի ելնէ իր կարգին ու ժամանակին և թէ առայժմ պէտք է ժողովուրդը համբերող ըլլայ, որովհետև արտօնուած չենք յայտնելու այդ անունն, որ կ'թրթռացնէ ամեն ճշմարիտ հայու սիրտը։

Զգիտեմ թէ ամեն խմբագիրներն ալ այս խղճահարութիւնը պիտի ունենա՞ն և համբերող պիտի ըլլան, իմ մասիս գուշակելովս հանդերձ այդ նուիրատուն չի պիտի թերանայ պարտականութեանս մէջ։

Կ'անցնիմ ուրեմն ու կ'դառնամ ընտրութիւնս։

Ազատամարտի մէջ իզմիրցւոց քաղաքացի մը՝ Պ. Ա. Վռամեան, «Սթափելու վրայ ենք արդեօք» վերնագրով յօդուած մը կ'գրէ։ Այդ յօդուածին մէջ վերջն վար տիրող հակասութիւններուն մէջն հատ մը պիտի մատնանշեմ որովհետև բաւական ղուարճալի է։

Նախ՝ չկրցայ հասկնալ թէ յօդուածագիր պարոնը գո՞հ մնացած է 10,000 ոսկւոյ նուէրէն թէ դժգոհ, մութ մնաց ինծի այս կէտը, որովհետև կ'հարուածէ բացէ ի բաց Միացեալը, բաներ մը կ'ըսէ, որոց ճշմարտութեան վրայ ինքն՝ ալ կը կասկածի, բայց հոս չէ խնդիրը։

Հաճոյքս եմ որ Պ. Վռամեան խաղայ գործերէ ախորժ չզգար, անոնցմէ խորշում կ'զգայ և սանկ գնդակ մը կգըլտորէ նուիրատուին ոտքերուն տակ, հասկցնել ուզելով որ Միացեալ ընկերութիւնը կարողութիւն չունի նախ՝ 10,000 ոսկին մատակարարելու, երկրորդ՝ երկրագործական վարժարանը կառավարելու...։

Թէ որո՞նք ատակ են այդ տեսակ գումար մը յանձնելու, յօդուածագրին հարցնելու հարկ կ'տեսնէ՞ք...։

Այդ յօդուածին մէջ այն պարբերութիւնն որ ծիծաղս չարժեց սա է՝ «Զամբասանենք ուրիշները – չվեղադրենք նորէն Համիտը կամ կառավարութիւնը—սովորական յանկերգը մեր զգուելի հեղգութեան։ Մենք ենք յանցաւորը» (կ'սկսնարկէ ժողովուրդի պէտքերը ուսումնասիրած չըլլալնուս և մասնագիտական վարժարաններու կարևորութիւն տուած չըլլալնուս)

Աւելիապէս ետք վերևի պարբերութենէն, կ'աւելցնէ՝ «խօսքս անո՛նց մասին է որ ազգային իշխանութիւններու գլուխ կը գտնուին ամիրաներու անկումէն իվեր—քաղաքացի դասը, որուն մեծագոյն հատուածը առևտրական է, որ անընդունակ գտնուեցաւ իր զբաղումներէն չըլլանակէն դուրս բանի մը խելք հասցնելու»

Այս եղաւ հիմակ։

Համիտը չվեղադրենք կ'ըսէ հիմա ուղիղ վեր և վարը՝ ամիրաներէ սկսեալ կ'ձաղկէ ազգային իշխանութեան գլուխ գտնուողները։

Սա հիները ձգենք ղաւ չըլլա՞ր, դուք էք ըսողը և չդառնա՞նք սահմանադրութենէն իվեր, այսինքն ձեր երկիր դառնալէն և ձեր ազգային գործերու մէջ քիթը խոթելէն իվեր ձեր ըրածներուն, այսինքն ձեզի՝ ոչ-քաղաքացի դասիդ, որ ուղերնիդ կ'ելնէ ազգային գործերէ քեւերնիդ մէջ կ'մնայ, մարմիններդ դուրս կ'ելնէ, գլուխնիդ պատուհանէն ներս կ'երկարի, չըսէ՞ք մեզի թէ ի՛նչ ըրիք, դուք կուսակցականներդ, ո՞ւր է ձեր «ժողովուրդի պէտքերն ուսումնասիրած ըլլալու» ապացոյցները, ձեր բացած «մասնագիտական վարժարաններն» ո՞ւր են, ո՞րին մէջ, անտեսանելի բարձունքներուն վրայ, անմատչելի, անթափանցելի, ձեր ձեռքն քիչ դրամ չէր որ անցաւ սահմանադրութենէն յետոյ...։

Լուրջ ըլլանք Պ. Վռամեան, լուրջ, աճպարութիւններով չկանանք ժողովուրդի միամտութիւնը չահագործելու, քաղաքացի դասը ոտորագծելու, անոր անընդունակութիւնը երեսին զարնելու, անոնք քան մը ըրինք չեն ըսեր, անոնց գործը մէջտեղն է, Բարեգործական Միութեան դէմ փչողները դուք չէի՞ք, Միացեալի դէմ կ'ելլէք հիմակ ալ, երանի թէ անոր ունեցած անթիւ վարժարաններու առջև մէկ հատիկ ալ դուք ունենայիք, մէչ չեռ չատ լաւ սորված էք միայն դպրոցները տակն ու վրայ ընել և ահա ձեր քարոզած և սերմանածներուն պտուղը այժմ կ'քաղէք կեդրոնականի ատչակերտներէն...։

«Սթափելու վրայ ենք արդեօք» կ'գրէք ձեր յօդուածին ճակատը, կ'կարծէի և ինծի պէս չատեր կ'կարծէին թէ իրաւսկսած էք դուք՝ կուսակցականներդ ընթափուռի ճամբուն մէջ մտնել, բայց այսօր հաւոզուած ենք ամենքս թէ դուք սթափիլիք չունիք, և թէ ձեր չարը կը պահանջէ ոչ միայն չսթափիլ, այլ նաև չսթափեցնել ժողովուրդը,— խօսքս քաղաքացի դասին վրայ չէ՛, անոնք ազատապուրծաներ! են,—և զայն սթափեցնողներուն գործին առջև ալ խոչընդոտներ հանելու հետամտիլ...։

Քիչ մը ուշ չմնացի՞ք ինչ կ'ըսէք...։

ԵՍ

ՄԱՄՈՒՐԵԱՆԻ ՅՈՒՇԱՐՁԱՆԻՆ ԱՌՋԵԻ

ՁԱՒ ՏԻԱՐ ԳԱՒՌԻԿ ԲԱՐՈՒՆԱԿԵԱՆԻ

Յարգելի հանգիսականներ.

Ըսէ՛ք ինծի, ազգա՛կիցներ՝ որո՞նք եղած են յարդ ձեր դաստիարակիները. և ես ըսեմ ձեզ թէ մենք բարոյապէս ի՞նչ կ'արժենք։ Սա անյեղլի ճշմարտութիւն մըն է, քանի որ դպրոց ըսուածը՝ դաստիարա՛կն ինքն է, որ կը կազմէ ապագայ ազգութեան, ապագայ մարդկութեան ճակատագիրը։

Դառնութիւն մը, սակայն, զողարկուած է այս ճշմարտութեան առկ, ըստ որում՝ աշխատութիւններու անմիջական արդիւնքներն են որ՝ ընդհանրապէս՝ մարդոց գնահատութեան և փառաւորումին առարկայ կը գառնան աւելի՝ քան այն տքնութիւնները, այն չանքերն ու յոգնութիւնները, որոնք ժամանակի մը կարօտին իրենց որոշ արդասիքը արտադրելու համար. և այդ ի՞սկ է պատճառ, որ անոնք դիւրաւ կ'ինանան մոռացութեան անդունդին մէջ՝ առանց քաջալերութեան, առանց խրախուսանքի։

Այսպէս է ահա դաստիարակին գործը, որ տարիներու հոլովումէն յետոյ միայն կրնայ իր պտուղը տալ՝ կազմելով մարդը, դարբնելով անոր նկատիքերը՝ անայլայլաք քալեցնելու համար զայն կեանքի առապարներուն մէջ։ Ու այս չէ՞ միթէ պատճառը, որ ուսուցչին, դաստիարակին գործը, խոտոր, քննագատելի տապարկեզ մըն է այսօր առ ար մեծամտութեան մը համար. տես չէ՞ պատճառը, որ այն պատիւը, այն յարգանքը որուն արժանի է՝ կը վարանին ընծայել իրեն՝ ճի՛շդ ինչպէս որ մոմի ճնճղուկ կտոր մը, որուն պատրոյգը սպառած է այլ ևս՝ կը նետուի մէկ կողմ իբր անպէտ ու ի՛սկ ի՛սկ վայելիլ յետոյ անոր լոյսը, այո՛, այն մոմի կտորը՝ որ քանի մը ժամ առաջ դեռ կը պլպլար՝ իր շուրջիններուն լուսաւորելու համար հև ի հև հատնումով մը։

Մամուրեան, որուն յուշարձանը կը կանգնէ այսօր Իզմիրի հայութիւնը, իր

ՀԱՅԳՆԵՑՈՂՈՒԹՅՈՒՆ
ՕԳՈՍՏՈՍ ՉԱՐԵՆՑԻ

ԿՈՂՈՍՆԵՐ

ԳԼՈՒԽ ՀԻՆԳԵՐՈՐԴ

—Ժամն է, որդեակ, ելանել ի ննջարանէ եւ ընթրել զհացն ի սեղանի, զի ապա ելանիցես ի պարտէզն եւ ի դաշտն ի գործս քո։ Ես ինքնին ելանեմ ի գործ իմ։ Ասացեալ է Տէրն, թէ ի քրտինս երեսաց քոց կերիցես զհացդ քո։ Ուրեմն ոչ ոք կարէ ընդդիմանալ հրամանի Տեառն։ Ես ինքնին ելանեմ ի գործ իմ։ Ասացեալ է Տէրն, թէ ի քրտինս երեսաց քոց կերիցես զհացդ քո։ Ուրեմն ոչ ոք կարէ ընդդիմանալ հրամանի Տեառն։

Իրենք, անոնք ճակատամարտ, և այն. քան մեծ ու ընդարձակ որ ապրող մարդ. կին անգամ չպիտի բաւէին անոր յագուրդ տալու համար։

Զգո՛յշ։

Թարգմ. Ռ. Մ.

ՔՐԻՈՏՈՍ ՅԱՐԵԱ՜Ի Ի ՄԵՌԵԼՈՑ

Ո՛վ դուս, ի՛նչ սեռի և դասակարգի ալ պատկանիս, ի՛նչ տարիք ու դիրք ալ ունեցած ըլլաս, մի անգամ մտի՛ր քու ներքին կեանքիդ աշխարհին մէջ և տե՛ս թէ յուդայական համբոյրներով չես մատնած քնաբարոյական սկզբունքներով սըպանած քու մարդկային արժանապատուութիւնդ այնպիսի թշնամիներու ձեռք, որոնք կը կոչուին առուծախ, խարդախութիւն, կեղծաւորութիւն, զրպարտութիւն հպարտութիւն, նախանձ և այլն, թերևս ա՛ռ օրերուն իբրև քրիստոնեայ ու քրիստոսասէր, սրտմտեցար դուս այն հրեաներուն դէմ որոնք կուբարար քանի դարեր առաջ Մարդուս-Որդին խաչեցին ա նոր երկնաշխարհ վարդապետութիւններէն չխորժելով, սակայն ի՞նչ պէտք է ըզգաս ու մտածես երբ գտնես որ դուս այսօր առօրեայ կեանքիդ մէջ չարամտութեամբ ուրացած ես բացարձակ ճշմարտութիւններ, նախանձոտ ոգւով զրպարտած ես գաղափարական սէրեր և խայտող սլաքներ ուղղած ես բարութեան կուրծքին։ Այսպէս ի չահ քու չուկայիկ աշխուժներուդ և անձնապաշտ կիրքերուդ լրբարանքի ու տառապանքի մատնելով բարեական եղ անձիդ մէջ՝ քու այսպէս հրեաներուդ կարգը դասած ես դուս չքեղ, սակայն անոնք գէթ տեսան Քրիստոսի Յարութիւնն և չատեր ընդունեցին անոր հիասքանչ վարդապետութիւնը, մինչդեռ դուն գուցէ Թողած կը պահես ականջին ի՛նչ որ վաեմ ու աստուածային է ներքին աշխարհին մէջ և ձայնագրի պես ուրիշներէն լսած մէկ խօսքդ կը կրկնես. «Քրիստոս Յարեաւ ի Մեռելոց»։

Մո՛ւտ. Անիկա յարութիւն չէ առած քեզի համար, ցորչափ քու մտածումներուդ և էութեանդ խորքին մէջ կ'ատոռնանաս ու կը գռեհկանաս դպիրներուն և փարիսեցիներուն պէս, ցորչափ բարոյական գիտակցութիւնդ չի թօթափեր իր վրայ գրուած գերեզմանին կափարիչը և չի յոռներ։

Ո՞վ պիտի յարուցանէ զայն։— Դուս, եա՛ս այն առեն միայն պիտի կրնաս ըսել առանց կեղծելու և սեելու, «Քրիստոս Յարեա՜ւ ի Մեռելոց»։

Գուշատա ՕՆՆԻԿ ԱՐՍԼԱՆԵԱՆ

ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ՆՈՐԱՁԻՒՈՒԹԵԱՆՑ

ԼՈՒՔՐԸ

Ֆրանկաց Թաղ

Ապրիլ 9 էն սկսեալ Բարիզեան նորաձեւութեանց ընդհանուր ցուցահանդէս։

Օնտինլին. Գլուզէ կապարտին, Քրէփ, Քրէփ սայկօն, Մուար, Մուար բրւա, Գայտէր, Էքօ-է ևն. ևն.։

10% ԶԵՂՔ

պիտի ըլլայ այն նորաձեւութեան տեսակներուն վրայ ամսոյս 9 էն մինչև 14. վաճառատունս այցելող յաճախորդուհեաց։

Բուլորովին բացառիկ։

վրայէն... Այն առեն Ռօվէննի կարտինալը իր խօսքը Գլօտին ուղղելով չարուներկեց.

—Վարպետ Գլօտ, դուք ամբաստանուած էք ապստամբած ըլլալու յանցանքով. դուք ամբաստանուած և յանցաւոր ճանչցուած էք՝ վիօլէթա կոչուած անհաւատ ազգիկը մահու պատիժէն ազատել փորձած ըլլալնուդ համար. դուք ամբաստանուած և յանցաւոր դատուած էք՝ մերժած ըլլալնուդ համար նոյն իսկ հոս ի գործ դնել ձեր պաշտօնը՝ ձեզի յանձնուած այս աղջկան հանդէպ, կը խոստովանի՞ք այս զանազան յանցանքները գործած ըլլալնիդ։

Գլօտ չի պատասխանեց։ Անիկա կը մնար այն ապշահար վիճակին մէջ որմէ բռնուած էր առաջին վայրկեանէն իսկ և որ իր կարողութիւնները կը ջլատէր։ կարտինալ Ռօվէննի վայրկեան մը սպասեց, ցետոյ խուլ ձայնով մը սկսաւ կարդալ մաքազաթը։

—Ծանուն Հօր, և Որդւոյ և Հոգւոյն սրբոյ։ Ծանուն այն օրէնքներուն որոնք կարտինալաց գաղտնի ժողովին մէջ ընդունուած և ճանչցուած են՝ նոր ձևով

Աջգայի Անցուդարձ

ՅԵՐԵԿՈՅԹԸ ՅԵՏԱՁԳՈՒԱԾ

Այսօր կէսօրէն ետք Սբօրթինկի Թատերասրահին մէջ է որ տեղի պիտի ունենար Հոգ-Որքախ-ամ ընկերութեան ի նպաստ տրուած ցերեկոյթը, ինչպէս մեր երէկուան թիւով բացատրած էինք, որ. բանոցին ունեցած անհրաժեշտ պէտքերուն և նորոգ կառուցուած չէնքին ծախսուց բաւարարութիւն տալու համար էր որ կ'սարքուէր այս հանդէսը, բայց վերջին պահուն լուր կ'տրուի մեզի որ ցերեկոյթը յետաձգուած է յառաջիկայ կիրակի օրուան։

——

—Ասկից առաջ յիշատակած էինք որ Աղն. Այրի Տիկին Անիձա Պարծանքեան նուիրած է կրթասէր ընկերութեան կարևոր գումար մը որ սխալմամբ եղած էր 80 ոսկի մինչդեռ պէտք էր ըլլալ 50։

Մեկնումի

Քաղաքէս մեկնեցան դէպի Գօլիս՝ Տէր և Տիկին Կ. Քիւլիւքեան, Բրօֆ. Ծովհ. էֆ. Ծակոքեան, Տիար Ենովք Արմէն։

ՆՈՒԻՐԱՏՈՒՈՒԹԻՒՆՔ Ագգ. Հիւանդանոցի.— Տիկնայք՝ Տ. Պէտիկեան, Գ. Ե. Կարապետեան, Մ. Մօրուքեան, Թ. Մ. Գալապաճեան, Տեարք՝ Ն. Հ. Ներսէսեան, Ս. Մ. Իփլիքճեան, Մ. Էրքէլէթեան, Ղ. Գարոնեան, Կ. Աբապեան, Պ. Մուրատեան, Շ. Մարըեան, Կ. Աւվաճեան, Ե. Մ. Թորոսեան մէկական գառնուկ, Եզր. Պաքրճեան 2 գառնուկ, Ս. Մ. Իփլիքճեան 1 մորթ, 3 քարեւէրք 3 գառ. մ.րթ. Տիկ. Լ. Գալեօզեան 3 մէճ. Տիկ. Վ. Մնտիկեան 100 հաւկիթ, Տեարք Ղ. Եսայեան 14½ օխա ձուկ. Ե. Շիմշիրեան 80 հաւկիթ, Ա. Եղիսէեան 25 հաւկիթ 1 օխա կարագ իւղ։

Հոգ. Որբ. Ընկերութեան.—Տիար Տիրան Զ. Թագթագեան 5 ոսկի իր հօր յիշատակին, Տիկ. Նուարդ Լ. Վարպետեան 1 ոսկի։

Տեղական Լուրեր

ՆԱՀԱՆԳԻՄ կուսակալ վսեմափայլ Բահմի պէյ երէկ քաղաքս մեկնեցաւ Սէյտիքէօյ։

ԱՏԱՆԱՑԻ ոստիկանական անօրէն ՃէմալՃ պէյ, իր պաշտօնավայրը ուղևորելու առթիւ, քաղաքս Ժամանեց երէկ։

ՋԱՏԿԻ տօնի օրերուն Րէչատիյէի մէջ Թուրք մրզավաճառ մը երբ քրիստոնեայ փոքրիկներու կառաջարկէ ուտելիքներ գնել. ըստ «Ռէօյլիւ»ի անոնք կը պատասխանեն թէ. իրենց քահանան արգիլած է Թուրքէ առևտուր ընել. և հետևաբար չպիտի կրնան իր առաջարկին գոհացում տալ։ Եւ «Ռէօյլիւ կաւելցնէ եթէ կուզես իսկական ճշմարտութիւնը իմանալ, զայն հարցուր փոքրերուն...։ (Եւ նաև իրեն... Մ. Թ.)

ՍԱԼԻՀԼիի նախագատ ատեանի հրաժարեալ անդամ Իսրիլ էֆ.ի տեղ որոշուած է Սիմէօնոզլու Մըխալաքի։

ԴԱՂԹԱԿԱՆՆԵՐՈՒ բնակավայրերուն հաստատութեանց համար Սալիհլիի ժողովը կազմուած եկեղեցական ընկերակցութեան յարող աստիճանաւորներուն կողմէ, Ծանուն մեր վեհապետուհիին՝ որ ընտրուած է Ս. Պետրոսի գահը բարձրանալու և հոն ի գործ դնելու քահանայապետական պաշտօնը՝ Ֆաուսթա Առաջին անուանով, իր ուղղակի ժառանգորդ Յովհաննա բոքուհիին կողմէ հաստատուած աւանդութեան, Նկատելով որ ամբաստանիչը կարտինալ Ժան Ֆարնէզը և երդուեալ-դահիճ Գլօտը յանցաւոր դատած է վերոյիշեալ յանցանքներով. Նկատելով որ երեք պաշտպան դատաւորներ քննիչ յետոյ տանուրթիրորդ և քահանրիներորդ գլուխները և անոնց մէջ արտայայտուած յոդուածները՝ հոգիով և խիղճով յայտարարած են թէ Ժան Ֆարնէզ կարտինալը յանցաւոր է՝ քահանայապետ վեհապետուհիին հանդէպ գործած քրէական ժառանգութեամբ. և թէ երդուեալ-դահիճ Գլօտ՝ յանցաւոր է իր պաշտամբ և դաւաճան Ընկերութեան հանդէպ։ Ուստի երեք-Դատաւորները մահուան պատժոյ դատապարտած են ամբաստանեալները։ Նկատի առնելով երկու դատապարտեալներուն կանխագոյն ծառայութիւնները, երեք Դատաւորները կը հրամայեն որ հանդիսաւոր պատարագ մը մատուցուի անոնց հոգիի ներուն փրկութեան համար, և նկատելով այն սէրն ու գորովը զոր մեր վեհապետուհին կը տածէր Ժան Ֆարնէզի հանդէպ, Նորին Սրբութիւնը հաճեցաւ յայտարարել թէ ինք անձամբ պիտի մատուցանէ այս պատարագը։ Վերջապէս՝ Նկատելով դատապարտեալներուն վերագրուած յանցանքներուն մանրամասն բնոյթը և ուր պարագաները որոնք կը պահանջեն տակաւին գաղտնիք պահել, Երեք Դատաւորները կուզեն և կըսեն Նորին Սրբութեան Թողուլ երկու դատապարտեալներուն մահուան տեսակը որոշելու հոգը։ Հետևաբար, ես, Ֆրանսուա Ռօվէննի, չնորհիւ Աստո ծոյ կարտինալ, փոխ-դատաւոր մեր Նուիրական Ատեանին մէջ, հրապարակաւ և հանդիսաւոր կերպով կարդացի դատապարտեալներուն առջև իրենց մահուան վճիռը. և բարձր ու իմանալի ձայնով այս վճիռը կարդալէ յետ՝ յարգանօք թախանձեցի Նորին Սրբութեան՝ որոշել դատապարտեալներուն տրուելիք մահուան պատիժին տեսակը։

ՀԵՌԱԳԻՐ

Կ. ՊՕԼԻՍ 12 Ապրիլ.— Ներքին գործոց Նախարար Թալէաթ պէյ, Էմիրնէյի գաղթական Ծոյներու խնդիրը քննելու համար Գօլոէն երէկ մեկնած է դէպի այդ կողմերը։

ՆՈՑՆ.— Թալէաթ պէյ Էմիրնէյի կուսակալ Ասիլ պէյի հետ խուզարկումներ կատարելէ վերջ վաղը Գօլիս պիտի վերադառնայ։

ՆՈՑՆ.— Ծուննաստանի նախկին վարչապետներէն և Կուսակցականներէն Մ. Թէօտօքէս, լրագրապետի մը հետ կատարած իր խօսակցութեան մէջոցին, Թուրքիոյ ծովային ուժին անմիջական զօրեղացման պատճառաւ հելլէն կառավարութեան մտատանջութեան մասնուած ըլլալը յայտնած է։

ՆՈՑՆ.—Մէքսիկայի երկու մասերու բաժնուած բնակչութիւնը, ըստ վերջին տեղեկութեանց, կիմանանք թէ միացած են, խմբովին դիմադրելու համար Ամերիկեան արշաւանքին դէմ։

ՆՈՑՆ.— Վեհընտիր հասած հեռագիրները կը տեղեկացնեն թէ Աւստրիոյ կայսեր Ֆրանց Յօզէֆի ապաքինման ոևէ յոյս ցոյց տուած չէ։

ՆՈՑՆ.— Անկիրոյ Թագաւորն ու Թագուհին որ երէկ Բարիզէն մեկնած էին այսօր Լօնտոն ժամանած են։

ՆՈՑՆ.—Շրջող զրոյցներու համաձայն կը տեղեկանանք թէ Ճարտնական կառավարութիւնը Մէքսիկայի ափերը ուղարկած է իր նաւատորմիղէն մաս մը։

ՆՈՑՆ.—Բարիզէն կը տեղեկացնեն թէ Թուլօնի նաւարանները Ճին ուղող երկու Թորփիլլահալածներ կորսուած են։

ՆՈՑՆ.— Նիւ-Եօրքի հեռագիրներ կը տեղեկացնեն թէ մէքսիկացիներ չուկանէյուս մէջ Ամէրիկեան հաստատութիւնները թալած ու աւերած են, Ամերիկեան դրօշը պատռած և «անկցին Ամերիկացիք» ոդաղալած են։

ՀՐԱՊԱՐԱԿ

Փակում 24 Ապրիլ 1914

ԲԱՄՊԱԿ Հիվրբլ. Ն. Ծորք Ն. Օրլէան
Մայիս Ծուխս 6. 81 12 60 12. 81
Ծուլիս Օգոստ. 6. 75 12.51 12.70
Հոկտ. Նոյեմ. 6 33
ԵԳԻՊՏ. Մայիս 9. 06
ՑՈՐԵՆ Մայիս 7/17/8
ՊՂԻՆՁ 63¼ ՇԱՔԱՐ Մյս. 9.3¾
ՍՈՒՐՃ Սեպտ. 42.9 Ն Ծորք Ճլս. 8.69

ԱԶԳ

Ազգ. Հիւանդանոցի մէջ ճերմակեղինաց հսկողութեան համար կին պաշտօնէի մը, ինչպէս նաև սպասուհիի մը պէտք ըլլալով, փափաքողները կը հրաւիրուին Ներկայանալ հիւանդանոց։ (Կնիք)

ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆՔ
P. XENOPOULO & Cie
Վերջին Նորաձեւութիւնք
Աստեղէններու մեծ օրը
Ամէն տեսակներու վրայ զեղչ

ՍԻՆԷՄԱ ՄԷԼԷՍ
Շաբաթ գիշեր ժամը 9 30ին
Նարբէտին Հօճա
Մուտքի գին 7 դրչ. վերնայարկ 5 դրուշ
Մճա. 19է
Կիրակի գիշեր վերջին ներկայացում։

ԳԷՈՐԳ ՀԱԼԷՊԼԵԱՆ
ԿԱՀԱՒՈՐԴ
(Այի Վուգլա Թիւ 75)
Տան մը համար կարևոր ամէն տեսակ կահագործական Նորոգութիւններ։ Ամէն տեսակ կարասիներ, աթոռներ, բազմոցներու լաթեղէններն կ'չինէ ու կ'նորոգէ, լուսթրօլի վերաբերեալ ամէն գործ կը ստանձնէ։
Աժանութիւն, մաքուր գործ, երկարամեայ փորձառութեան վրայ հիմնուած։
13—15

Տիեզերապէս ճանչցուած լաւագոյն ժամագոյցը որ պաշտօնապէս ընդունուած է հետեւեալ վարչութիւններէ.

Անհատօրի Օամ. երկաթուղիներու ընկերութիւն
Շիրէթի Խայրիյէ
Օամ. զօրաց վարչութիւն
Իտալիոյ պետկն. երկաթոյղի
Ռուսական երկաթուղի
Ցունական երկաթուղիք

Ոսկի, Արծաթ, Նիքէլ

— ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿ ՄԵԾՈՒԹԵԱՄԲ —

Հնդհանուր ներկայացուցիչ Այտընի, Գոնեւայի նահանգներու եւ Արշիպեղագոսի կղզեաց:

ՎԱՀԱՆ ՋՄՒՒՈՒՆԱԿԻՍԵԱՆ

ի Զուխա Պէտէսթէն, Թիւ 14 - 40

ԿՂԳՏ ՆՈՒԻ Իզմիրի և Շրջակայից ծանօթ ամէն ժամագործներու մօտ:

ԿԱՂՈՒԱԾ

ՆԷՕՇԱՔԷԼԻ

ՊԵՏԱԿԱՆ ԽՈՐՀՐԴՈՑ

ՐՈՇՄՆԱԳՐԷՆ

Ա. Գործարանատէրերու յատկացուած մրցանակներ գրպանի եւ նաւու լաւագոյն վեց երկաթգրերու համար ապրիլի մրցանակ.

Ա. ԿԱՐԳ	Թիւ դասակարգուածներ
Գ.և Գ.Գ. Ֆավրը-Ժազօ և Ընկ-Գործարան (ՋԵՆԻԹ)	Ժամացոյցերու իւղօքլ 22,8
Բ. Գիւհրէ, Լօքլ	,22
Բ. Տիմիշայմ, Շի տը Ֆօն	22,2
Բ. Ֆ. Նարաէն, ի Լօքլ	19,1
Ժամագործութեան դպրոց	13,0
Լ. Գրանտ և եղբարք (ՕՄԷԿԱ)	13,8

Ի Դիմաց Գետական Խորհրդոյ
Դիւանադպիր՝ ՓԷՐՐԷՆ Նախագահ՝ Տօք. ԹԷՖԹԱՒԷԼ

ՄԵԾ ՄՐՑԱՆԱԿ

ԲԱՐԻԶԻ 1900 Ի ՅՈՒՅԱՀԱՆԴԷՍԷՆ

ԱՐՏԱԴՐՈՑ ՄՐՑՄԱՆ ԱՆԴԱՄ՝ ԺԻՒՐԻԻ ՄԻԼԱՆԻ

1906 Ի ՅՈՒՑԱՀԱՆԴԷՍԻՆ

Նէօշաթէլի (Զուիցերիա) գետաւերին 1909 ի Պետական մրցման մէջ ճշդութեան այնպիսի աստիճանի մը հասած է, որուն եւ ոչ մէկ ժամացոյց հասած էր միւնչեւ այն ատեն:

ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ

Օթօման Օյլ Քօ. Լթա. Ընկերութիւնը կ'զեկուցանէ արգոյ հասարակութեան հետեւեալ տեղերու որ կ'ծախէ մեծագոյնակ և փոքրաքանակ բանպակի կուտակներ օխան 1 մէթալիքի յանձնարարին մէջ:

Ցայտնի է որ այս կեղևները գոյն սննդաբար յատկութիւններ պարունակէն և կովերու, խոզերու և ոչխարներու գիրնալուն կ'նպաստեն, յամենայն որ կենդանաբոյծութեան մէջ բացառիկ տեղ մը կ'գրաւէն, հան այս կեղևներու հետ բաղդատուելով, թէ իրենց ժան գնոյն և թէ տուած արագ և գանալի արդիւնքներով:

Աւելի տեղեկութեանց համար դիմել գործատունը Այաթրիատա և քափանց վրայ ընկերութեան գրասենեակները, Օմօնիա պանդոկին քով:

100—56

ԱԻԵԼԻ ՔԱՆ

2.000.000 ԱՄԵՆ ՏԱՐԻ

-ՁԻՇՂՈՒՁԻՇՂ 2,223,600 ՖՐ, 1912 ԻՆ-

Ահա այն գումարը որ իսկապէս բաժնուած է բաժնեկիցներուն, հրապարակային ամսական վիճակարկութեամբ

ԼԱ ՍԷՔԱՆԷԶ ԴՐԱՄԱԳԼԽՈՒՄԻ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵՆԷՆ

Մասնաւոր ձեռնարկ ևնբարկուած պետական Գրանս. կառավ. հակակշռի:

Ամեն է կարեւորագոյնը բոլոր մասնաւոր հաստատութեանց, որոնմ այս կամ այն կերպով կ'զիւրացնեն ժողովրդային խնայողութիւնը:

ՊԱՀԵՍՏԻ ԳՈՒՄԱՐ 140,000,000

ԼԱ ՍԷՔԱՆԷԶ կեանքի Ապահովագրական Ընկերութիւն:
ԲՂԵԱՅ «Լա Սէքանէզ» Դրամագլխումի Ընկերութենէն:
ՄԱՍՆԱՒՈՐ ձեռնարկ ևնբարկուած Գրանս. կառավ. հակակշռի:
ԱՆԱՆՈՒՆ Ընկերութիւն 2,000,000 դրամագլխով:
ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ կեանքի՝ ցկեանս հատոյրով:
ՆՈՐ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ՝ Մասնաւոր խառն Ապահովագր.

Ընկերութեան Թուրքիոյ դրամատուն.— ԳՐԷՏԻ ԼԻՕՆԷ

Տեղեկութեանց եւ մանրամասնութեանց համար դիմել մասնաճիւղի ընդհ. կամ ընդհ. գործակալութեանց.

ՖԼԷՅՎՐՆՂԷՅՄԸՐ եւ ԱՄՔԻՆԱԶԻ
ԻԶՄԻՐ —Պարպարէսօ խան

ROYAL EXCHANGE ASSURANCE

ՌՈՅԱԼ ԷՔՍՉԷՆՋ

ՀՐԴԵՀԻ ԵՒ ԿԵՆԱՑ
ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Հիմնեալ 1720ին Ի ԼՈՆԴՈՆ

Գոյք ընկերութեան	Ա. Ո. 5,000,000
Վճարեալ Ապահովագրեաներու	» » 42,000,000

ՀՐԴԵՀԻ ՃԻՒՂ.— Ընկերութիւնը կ'ապահովագրէ հրդեհի դէմ և տեսակ ապրանք, կարասիք, ապարանք, նպաստաւոր պայմաններով:

ԿԵԱՆՔԻ ՃԻՒՂ.— Ընկերութիւնը նպաստաւոր պայմաններով կ'ապահովագրէ ամբողջ կեանքի տեւողութեան երայ: Քառն ապահովագրութիւնք, Ընկերութեամբ ապահովագրութիւն ևն. ևն. Աւելի մանրամասնութեանց համար դիմել

Կ. Ո. ՈՍԿԱՆԵԱՆԻ
Քանիչ Ծանծաղոդով

Ս. ՈՒԻՔՋOL ԸՆՆ
Ընդհ. Գործակալ

ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆՔ

ՔԱՄԷԼԻԱ

(ՆԱԽՈՐԴ ՀԱՄԱՐԻԹԷՆ)

Վաճառանոցիս մէջ կը գտնուին ամէն ճաշակի յարմար ապրանքներ:

Գարնան ներկայ եղանակին համար, ընդունած ենք մեծաքանակ ապրանք որոնք պիտի կրնան գոհացնել ամենէ նրբաճաշակները:

Գիներու անհամեմատ ժամանութիւնը, ապրանքներու տեսակութիւնն անմրցելի են

Այցելեցէք անգամ մը ՔԱՄԵԼԻԱՑԻ վաճառատունը համոզուելու համար:

ՅՆՕՐԻՆՈՒԹԻՒՆ

Լիմանիա

ԱՇԽԱՐՀԻՍ ԱՄԷՆԱԸՆՏԻՐ ԺԱՄԱՑՈՅՑԸ

Պաշտօնապէս ընդունուած Օամ. Պատերազմական Նախարարութենէն Միացեալ Նահանգաց Իտալ ոյ եւ Ճաքոնի Ծովային Նախարարութիւններէն, Անգլիոյ Ռուսիոյ Իտալիոյ, Դանիատեւ Սերպիոյ Երկաթուղեաց վարչութիւններէն Արժանդրնի տրական դրամիէ յներու ընկերութենէն, ինչպէս նաեւ տուրիզ բաժմաթիւ ոչ նուազ կարեւոր Հաս տատութիւններէ.

ՈՍԿԻ. ԱՐԾԱԹ. ՈՍԿՈՒՏԻ ՄԵՏԱՂ
ԱՄԷՆ ՄԵԾՈՒԹԵԱՄԲ

Ամենաբարձր վարձատրութիւնէ Բոլոր Տիեզերական Ցուցահանդեսներու վրայ:

Բարիզ, Նեքատրամ 1867 — Վիէննա, Արծաթեայ շքադրամ 1873 — Ֆիլատելֆիա, Նեքադրամ 1876 — Բարիզ, Ոսկի շքադրամ 1878 — Մելպուռն, Ոսկի շքադրամ 1880— Եօ.Ցը-Ֆօճ, Արծաթ շքադրամ — Զուրիխ, Վկայագիր 1883, — Ամստերդամ, Ոսկի շքադրամ 1883.— Ամվէրս, Պատուոյ վկայագիր 1885—Բարիզ, Ամենամեծ մրցանակ 1889—Շիկակոյ, Նեքադրամ 1893—Ժընեվ, Արտաքոյ մրցման Ժիւռիի անդամ 1896—Պուտ-ափեշթ, Ամենամեծ մրցանակ 1897—Փարիզ, Արտաքոյ մրցման անդամ Ժիւռիի 1890—Բարիզ, Ամենամեծ մրցանակ 1900—Նեուրէմպէրկ, Ոսկի շքադրամ 1903—Միլան, Ամենամեծ մրցանակ 1906:

Առանցք զատ Նէօշատէլի, Քրուի և Վաչինկդոնի Դիտարաններէն չահած է աւելի քան 50 առաջին և երկրորդ կարգի մրցանակներ. Իտալական կառավարութիւնը ինչպէս նաև 1910ին՝ 30,000 ժամացոյցներու գնում մը բրած է իր երկաթուղիներու պաշտօնէից համար այդոց մէջէն ընտրելով աշխարհահռչակ ԼԻՆԾԻՆԸ:

Այտընի, Գոնեւայի, Ատանայի եւ Արշիպեղագոսի կղզեաց ՄԻԱԿ ՆԵՐԿԱՑՈՒՑԻՉ

ՄԻՀՐԱՆ ՌՈՒԻՄԵԱՆ — Զուխա-Պէտէսթէն Թիւ 31 —ԻԶՄԻՐ

Վաճառատունս մէջ կը գտնուի նաեւ գրպանի ամեն տեսակ ոսկի, արծաթ, Նիքէլ ժամացոյցներ և չղթաներ, պատի ժամացոյցներ, զարթուցիչներ, ակնոցներ և դիտակներ մեծաքանակ և փոքրաքանակ՝ դիւրամատչելի գիներով:

HAMBURG - AMERIKA - LINIE

ԻԶՄԻՐԷՆ - ՆԻՒԵՕՐՔ

— ՈՒՂՂԱԿԻ ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԻՒՆ —

Գերմանական ՀԱՄԲՈՒՐԿ - ԱՄԵՐԻԿԱ - ԼԻՆԻ Շոգենաւային Ընկերութիւնը որ աշխարհիս ամենէն հսկայ Ընկերութիւնն է, որոշած է կանոնաւոր պիծ մը մեկնեցնել Իզմիրէն ուղղակի Նիւ-Եօրքի (Ամերիկա) համար փոխադրելով ապրանք ու ճամբորդ:

Երթեւեկութիւններն յառաջիկայ Մայիսին պիտի սկսին կանոնաւոր կերպով 15 օրը անգամ մը:

Գաղթականներուն համար կերպով ճամբորդութիւնն ապահովուած է, նախապէս ամէն խնամք ու հոգ տարուած ըլլալով:

Ընդհանուր ճամբորդներու ճիւղը յանձնուած ըլլալով Հ. ՇԱՀՈՒՄԻ Տնօրինութեան, նա իրաւասութիւն ունի բոլոր ներքին մօտակայ ու հեռաւոր գաւառներու մէջ ներկայացուցիչներ կարգել և անոնց տալ ուղղագիծ, տեղեկութիւններ ու պայմաններ: Հետևաբար ամեն անոնք՝ որոնք կը հետաքրքրուին ու ձեռնհասութիւն ունին սոյն Ընկերութեան գործակալութիւնն ստանձնել ու ներկայացնել իրենց օրը նակած կամ շրջակայ քաղաքներուն մէջ կրնան դիմել Ընկերութեան վարչութեան կամ ուղղակի ճամբորդներու ճիւղին տնօրէն Հ. ՇԱՀՈՒՄԻ տալով իրեն հարկ եղած յանձնարարականներն (reference) որոնց գոհացուցիչ եղած պարագային իրաւասութիւն կ'ստանան գործելու տրուած հրահանգներուն համաձայն:

GENERAL AGENTUR DER HAMBURG - AMERIKA - LINIE
G. M. B. H. IN SMYRNA